

Begrundelse

I den færøske radio blev det søndag den 19. marts 2000 oplyst, at der i Finansministeriet fandtes en opstilling, dateret den 17. marts 2000, over hvor meget Færøerne og færinger bosiddende på Færøerne og i Danmark koster den danske statskasse. Beløbet er på ca. 19 mia. kr. årligt.

I opstillingen indgår foruden det årlige bloktilskud på 958 mill. kr. også udgifterne til drift af statslige institutioner på Færøerne på 323,6 mill. kr. Men dernæst også til lærerpensioner, krigspensioner og andre pensioner på 118,6 mill. kr.

Men det mest bemærkelsesværdige med denne opstilling er, at man også medregner udgifter til færinger, der som danske statsborgere, bor i Danmark. Udgifter, der går til uddannelse, børnepasning, arbejdsløshedsunderstøttelse, sygedagpenge, børnepenge, kontanthjælp o.lign. Disse udgifter beløber sig til 488 mill. kr. og mere end halvdelen går til folk, der er uden arbejde.

Videre blev der sagt, at disse udgifter er beregnet ud fra udgifterne, som staten har til udlændinge i Danmark. Det er en udbredt fornemmelse på Færøerne, at antallet af arbejdsløse færinger i Danmark procentvis ikke ligger over gennemsnittet. Derfor forekommer rubriceringen af udgifterne til færinger i Danmark under udgifter til udlændinge i Danmark nærmest provokerende.

Der er ingen beregning i Finansministeriets opstilling, der viser, hvilke indtægter den danske stat har fra færinger, der som en kvalificeret arbejdskraft er integreret i det danske samfund. Hvad med de færinger, der driver erhverv i Danmark. Hvad med f.eks. store færøske investeringer i fiskerfartøjer og i forædlingsindustrien, der beskæftiger adskillige hundrede mennesker. Hvad med det store antal færøske skibsoficere, der bor i Danmark og er med til at få et af Danmarks største valutaindtjenende erhverv til at fungere.

Som en politisk kommentar til spørgsmålet vil spørgeren kun sige, at hver gang man sætter kroner og ører på rigsfællesskabet, så sætter man endnu et søm i rigsfællesskabets ligkiste. For dem, der tror på rigsfællesskabets fremtid, kan det være svært at se formålet med en sådan ensidig costopstilling, hvor den rettere opstilling hellere måtte gå på en tosidet benefitopstilling. Derfor efterlyser spørgeren Finansministeriets hensigt med sådan en opstilling.

Svar (24/ 3 2000)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Den talopstilling, der refereres til, er ikke et papir, regeringen har offentliggjort, men et teknisk beregningsarbejdsrapport, som blev fremlagt i forhandlingsmødet mellem regeringen og Færøernes landsstyre den 17. marts med nogle ledsagende mundtlige bemærkninger. Jeg vil gerne understrege, at det pågældende beregningsteknisk notat ikke kan læses som vejledende politiske synspunkter. Der er tale om en teknisk oversigt, som vi på mødet den 17. marts har bedt det færøske landsstyre om kommentarer til.

Hvis opstillingen også var blevet offentliggjort i den færøske presse med disse ledsagende bemærkninger, ville en række misforståelser, som også går igen i spørgerens begrundelse for spørgsmålet, kunne være forebygget.

Spørgeren opholder sig i sin begrundelse specielt ved forsøget på at opgøre danske offentlige udgifter vedrørende færinger med ophold i Danmark og finder det provokerende, at man har søgt at opgøre udgifterne som om færingerne var udlændinge.

Derfor er det meget vigtigt at fastslå, at der er tale om et teknisk arbejdsrapport, som ikke er en opstilling af den danske regerings 'krav' om færøsk overtagelse af udgifter i forbindelse med eventuel fuld færøsk suverænitet. Det blev også præciseret under møderne den 17. marts.

Papiret er blot en liste over områder, hvorom der må skabes klarhed om udgiftsfordelingen i en situation, hvor fuld færøsk suverænitet pr. definition betyder, at rigsfællesskabet og det fælles statsborgerskab ophører. Derved opstår et særligt færøsk statsborgerskab, jf. også landsstyrets overvejelser vedrørende indirekte statsudgifter, der bør medtages i den økonomiske overgangsordning, i det såkaldte faktuelle notat af 25. januar 2000.

Regeringen har noteret sig, at landsstyret ikke mener, at en sådan ny tilstand skal medføre ændringer.

Det spørgsmål vil nu indgå i de videre forhandlinger.

Det er imidlertid regeringens opfattelse, at man i givet fald fx måtte tage politisk stilling til, om færøske studerende i Danmark skal omfattes af gældende nordiske udvekslingsregler i stedet for af de hidtidige regler. Det skulle endvidere – med et formentlig omfattende sæt af overgangsordninger – afklares, efter hvilke regler sociale